

ÅRSPLAN

HUNSTAD ØST BARNEHAGE

VISJON FOR DE KOMMUNALE BARNEHAGENE I BODØ:

«En god start gjør barnet trygt, glad og smart»

ÅRSPLAN I BODØ KOMMUNE
HUNSTAD ØST BARNEHAGE

Årsplanen bygger på:

- Lov om barnehager.
- Rammeplan for barnehager. Innhold og oppgaver. En forskrift til barnehageloven.
- Oppvekstplanen for Bodø kommune
- Standard for kvalitet i kommunale barnehager (i Bodø)
- Bodø kommunes trafikksikkerhetsplan 2014 – 2017 (kapittel 9.1.1)
- Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. (Folkehelseloven)
- Retningslinjer for mat og måltider i barnehagen (Sosial- og Helsedirektoratet)
- Anbefalte kriterier for helsefremmende barnehager (Nordland fylkeskommune)

Årsplanens funksjoner. (Jfr. Lov om barnehager). Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Kapittel 7 Barnehagen som pedagogisk virksomhet:

1. Arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.
2. Sikre foreldrenes medvirkning gjennom fastsetting i barnehagens samarbeidsutvalg.
3. Informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidspartner og andre interesserte.

INNHOLDSFORTEGNELSE

1 FORBEHOLD OM ENDRINGER.....	4
2 BARNEHAGENS FORMÅL.....	4
3 PEDAGOGISK GRUNNSYN – Hunstad Øst barnehage	4
4 INNHOLD.....	5
4.1 Omsorg.....	5
4.2 Lek og læring	5
4.3 Danning.....	6
4.4 Vennskap og sosial kompetanse	6
4.5 Konflikt håndtering.....	6
4.6 Medvirkning.....	7
4.7 Livsmestring og helse.	7
4.8 Språk, kommunikasjon og matematikk.....	8
4.9 Dagliglivet i barnehagen.	8
4.10 De 7 fagområdene	8
4.11 Friluftsliv, utelek og uteaktiviteter.....	8
4.11.1 Turgrupper	9
4.11.2 Lavvo-uker.....	9
4.12 Miljøvern.....	9
4.13 Struktur og ryddighet i det fysiske rom	9
4.14 Ergonomi og pedagogikk.....	9
4.15 Årets rytme og faste tradisjoner.....	10
5 OVERGANGER.....	11
5.1 Når barnet begynner i barnehagen	11
5.2 Overgang internt i barnehagen.....	11
5.3 Overgang mellom barnehage og skole.....	11
6 TRAFIKKSIKKERHET.....	11
7 BARN VI BEKYMRE OSS FOR – tidlige tiltak.....	11
7.1 TRAS (Tidlig Registrering Av Språk).....	11
7.2 Tiltaksplaner	12
8 EVALUERING OG VURDERING.....	12
9 FORELDRESAMARBEID.....	12
9.1 Informasjon mellom hjem og barnehage - Dokumentasjon.....	12
9.1.1 Hjemmeside	13
9.2 Uformelt samarbeid	13
9.3 Formelt samarbeid	13
9.3.1 Foreldrerådet	14
9.3.2 Samarbeidsutvalget	14
10 PLANLEGGINGSDAGER.....	14
11 SAMARBEIDSUTVALGET	14

Vedlegg:

1. Ukeplan 2017 – 18.
2. Tiltaksplan for voksenrollen i barnehagen
3. Tiltaksplan for lek i barnehagen
4. Langtidsplan rammeplanens 7 fagområder. Innhold, progresjon, sammenheng
5. Handlingsplan for forebygging av mobbing
6. Barns medvirkning – barnesamtaler
7. Handlingsplan for «Trafikksikker barnehage».
8. Plan for å sikre barn et godt psykososialt miljø i Hunstad Øst barnehage.
9. Plan for tilvenning av nye barn og foreldre i Hunstad Øst barnehage

Årsplanen ble behandlet og fastsatt i samarbeidsutvalget 03.10.2017

Solveig Ruø
Sign

Styrer

Endré Opdahl Larsen
Sign

Leder i samarbeidsutvalget

1 FORBEHOLD OM ENDRINGER.

Årsplanen er et arbeidsdokument for de ansatte og et bindeledd mellom barnehagen og foreldre/samfunn. Uforutsette hendelser kan oppstå i løpet av et barnehageår, Vi må derfor ta forbehold om at endringer kan bli nødvendige i forhold til barnegruppe, personale, organisering og innhold i planen.

2 BARNEHAGENS FORMÅL

Lov om barnehager § 1 Formål: «Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik at respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.»

3 PEDAGOGISK GRUNNSYN – Hunstad Øst barnehage

Grunnsynet er personalets plattform i barnehagearbeidet. Personalet er barnehagens viktigste ressurs. Bevisstgjøring av den voksnes rolle i barnehagen har betydning for kvaliteten i innhold, samhandling og samspill.

Vi vil være **tydelige voksne**.

Klare grenser anser vi som viktige i arbeidet og samspillet med barna.
Vi er overbeviste om at **tydelig grensesetting**
sammen med **faste rutiner**,
skaper trygghet for både barn og voksne – og samspillet alle imellom.

Vi voksne er **modeller** for barna.

Det vi gjør betyr like mye som det vi sier.

Vi vil støtte og veilede barna gjennom lek og arbeid ved selv å være aktive, engasjerte og handlende i nært samspill med enkeltbarn og grupper av barn.

Vi voksne er som barna – **ulike**.

Ved å respektere hverandres særpreg, bidrar vi til å utvikle og ivareta barnas evne til medmenneskelighet, toleranse og omsorg.

Vi skal være tydelige voksne. Det betyr at vi skal være forutsigbare og trygge i samhandling og samspill med barna.

Vi voksne er modeller. Gjennom vår måte å være på, gir vi barna standard for hvordan de skal oppføre seg mot andre - både voksne og andre barn. Barnet skal trives i barnehagen. Det er avhengig av nære, trygge, omsorgsfulle voksne som er til stede for barnet, og som er glade når barnet kommer i barnehagen. Barnet skal ses, høres og respekteres.

Revidert 04.10.2017

Vi skal vise respekt for ulikheter – ikke bare i ord, men også i handling. Vi skal ha det artig sammen, ha humoren til stede i hverdagen. Barna elsker at vi voksne ler, og de ler ofte og gjerne sammen med oss. Latter, lek, rutiner og grenser fremmer trivsel og trygghet hos både barn og voksne, og virker konfliktforebyggende.

Vi arbeider aktivt og målrettet for å fokusere på betydningen av voksenrollen.

- ./ De generelle tiltakene enkle og er beskrevet i ”Tiltaksplanen for voksenrollen i barnehagen”. Se vedlegg nr. 2.

4 INNHOLD

Lov om barnehager § 2 Innhold: «Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet. Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter. Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur. Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter. Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Departementet fastsetter nærmere regler om barnehagens innhold og oppgaver (rammeplan) ved forskrift. Barnehagens eier kan tilpasse rammeplanen til lokale forhold. Med utgangspunkt i rammeplan for barnehagen skal samarbeidsutvalget for hver barnehage fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.»

Vi skal jobbe bevisst og aktivt med rammeplanen slik at den er en integrert del av barnehagens virksomhet. Årsplanen synliggjør hvordan vi jobber med rammeplanen i vår barnehage. Oppgavene og fokusområdene er mange, men barnehageloven gir allikevel den enkelte barnehage frihet i å velge driftsform og fokusområder innenfor rammene. Vi har utelek, friluftsliv og nærmiljø som vårt satsingsområde, og jobbing med rammeplanens innhold og oppgaver skjer i like stor grad ute som inne hos oss.

4.1 Omsorg

Omsorgsfulle relasjoner mellom personalet og barn, og barna imellom, er viktig enten vi er i barnehagen eller på tur. Omsorg er nærhet, varme, innlevelse, interesse, støtte, respekt, veiledning og engasjement. Barna er mottakere av omsorg, men er også omsorgsgivere. Barnas egne omsorgshandlinger skal verdsettes, og barnas evne til empati skal utvikles gjennom bekreftelser, støtte og veiledning av personalet. Omsorgen skal være tydelig i hverdagsaktiviteter og i tilrettelagte læringssituasjoner. Barna lærer gjennom det de gjør, ser, hører og erfarer, og hvert enkelt barn skal bli sett, hørt og forstått. Tydelige voksne som engasjerer seg og bryr seg er gode modeller for barna.

4.2 Lek og læring

Personalet skal ha respekt for barnas lek og friheten som ligger i leken. Leken er den beste metoden for god og positiv læring. Den gir glede, energi og skaper trivsel. Leken hjelper barnet å bearbeide og formidle opplevelser og inntrykk, og gir barnet erfaringer i konflikthåndtering og samhandling med andre. Leken er et mål i seg selv, og vi har satt av hele dagen til lek og læring.

- ./ Du finner ukeplanen som vedlegg nr. 1.

Barnehagen skal gi barn grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Forutsetningen er et stimulerende miljø med et personale som støtter opp om – og motiverer barnas lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Metoden er lek og læring i sosialt samspill med personale og barn. Læringstiden er hele dagen i barnehagen, inne, ute og på tur. Læringen skjer i hverdagsaktivitetene, tilrettelagte aktiviteter, arbeidet med rammeplanens 7 fagområder og gjennom barns medvirkning.

./. Tiltakene er enkle, og er beskrevet i "Tiltaksplanen for lek i barnehagen". Se vedlegg nr. 3.

4.3 Danning

Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur. Det er et godt pedagogisk prinsipp å begynne med det nære (meg selv og de nærmeste) før vi retter blikket utover. Felles verdier og normer læres i fellesskapet med voksne og andre barn i hverdagen med bevisst personale inne, ute og på tur.

Barn lærer gjennom konkrete opplevelser, situasjoner, aktiviteter og rutiner i dagliglivet. Tydelige grenser, faste rutiner, nærhet, tilstedeværelse, oppmuntring og anerkjennelse fra personalet, er gode metoder i arbeidet med å utvikle trygge og glade barn som er stolte over å være seg selv! Å være glad i seg selv er grunnleggende for å kunne engasjere seg positivt i andre mennesker og samfunnet generelt. Gode naturopplevelser i tidlig alder er dannende for et godt forhold og engasjement til natur og miljøvern. Det man er glad i, tar man vare på!

Barna får øve seg på demokratiske beslutningsprosesser ved å inngå kompromisser, forhandle, argumentere, gjøre avtaler, og mestre dialogen (ta tur og vente på tur). Dette er vanskelig, og personalet skal veilede barna på veien til å forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet.

4.4 Vennskap og sosial kompetanse

Det er viktig for alle barn å ha venner og lekekamerater. Det forutsetter at barna forstår og mestrer spillereglene for kontakt, lek og vennskap.

God kvalitet på samspillet er nødvendig for barnet i læringsprosessen. Personalet må være til stede der barna er. Vi må være bevisste på hvordan vi opptrer, både oss i mellom og i forholdet til barna jf barnehagens pedagogiske grunnsyn: "Det vi gjør betyr like mye som det vi sier" og "Voksne som modeller".

Vi skal veilede og motivere barna til knytte kontakt og holde på denne, få venner og holde på dem.

4.5 Konflikthåndtering

Tydelig voksen, forutsigbare grenser og rutiner er gode tiltak i konflikthåndteringen. Personalet skal være gode modeller, og vi skal vise barna hvordan vi skal oppføre oss mot hverandre. Uønsket atferd mellom barn – barn, voksen – barn eller voksen – voksen skal tas på alvor og settes ord på. Barnehagens pedagogiske grunnsyn, men også handlingsplanen for voksenrollen, er forpliktende metoder, også i konflikthåndteringen.

./. Du finner tiltaksplanen for voksenrollen som vedlegg nr. 2.

Regjeringen Bondevik tok initiativet til "Manifest mot mobbing" der "nulltoleranse" er et nøkkelbegrep. Rammeplanen vektlegger forebygging av mobbing og definerer det som en av barnehagens samfunnsoppgaver.

Vi tar mobbing på alvor. Vi vet at mobbing kan skje i barnehagen. Det er viktig at personalet markerer at vold, plaging og erting ikke er tillatt. Personale som bryr seg, og personale som er der barna er, er et godt tiltak mot mobbing. Samarbeid med involverte foreldre, både

foreldrene til den som mobber og til den som blir mobbet, er viktig for å finne gode tiltak og løsninger.

./ Du finner handlingsplanen for forebygging av mobbing som vedlegg nr. 5.

4.6 Medvirkning

FNs barnekonvensjon vektlegger at barn har rett til å si sin mening i alt som vedrører det, og barns meninger skal tillegges vekt. Barns rett til medvirkning er formulert i barnehagelovens formålsbestemmelse, og er utdypet i barnehageloven § 3 **Barns rett til medvirkning**:

«Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.»

Barna medvirker i - og påvirker egen hverdag gjennom hverdagsaktivitetene. De rydder etter seg, velger pålegg og drikke, velger venner og aktiviteter, kler av og på seg selv osv. De minste går selv opp – og ned av stoler, medvirker under av og påkledning osv. De største barna får øve seg på demokratiske flertallsavgjørelser som f.eks. flertallets valg av turmål.

«Barn skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang». Sitatet er hentet fra Barnehageloven § 1 Formål. Barnas kreative utvikling og formingsuttrykk skal ta utgangspunkt i barnets nysgjerrighet, fantasi og ferdigheter. Barnet skal «klare selv». De voksne skal veilede, støtte og oppmuntre barnet til å finne løsninger og «gjøre selv».

Vi har «Barnesamtaler» 2 ganger i året for de 2 siste årsklassene. Barnet sier noe om sin opplevelse av barnehagedagen, men samtalen er også en del av barnehagens arbeid med forebygging av mobbing. Samtalen vil være tema på neste foreldresamtale.

./ Du finner planen for barnesamtaler som vedlegg nr. 6

4.7 Livsmestring og helse.

Barnehagen skal i følge Barnehagelovens § 2 «ha en helsefremmende og forebyggende funksjon». Rammeplanen bruker begrepene «Livsmestring og helse», og presiserer at barnas «fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen».

De kommunale barnehagene i Bodø har utarbeidet en visjon: «**En god start gjør barnet trygt, glad og smart**». Visjonen sier noe om hva vi mener er viktig for at barnet skal ha en god barndom som plattform for resten av livet.

Vi har fokus på at barna tilegner seg gode vaner, holdninger og kunnskaper til/om helse. En sunn sjel i et sunt legeme. Vi følger «Anbefalte kriterier for helsefremmende barnehager» utarbeidet av Nordland fylkeskommune. Kriteriene omhandler arbeid med barnas psykiske helse / psykososialt miljø, fysisk aktivitet, mat og måltid, hygiene, foreldresamarbeid og tverrfaglig samarbeid, barns medvirkning og ulykkesforebyggende arbeid. I tillegg skal barnehagen være tobakksfri – inkludert snus. Se her <https://www.nfk.no/Handlers/fh.ashx?Mid1=15472&FilId=34971>

Arbeidet gjenspeiles i årsplanen generelt. I tillegg har vi utarbeidet en plan for å sikre barna et godt psykososialt miljø i vår barnehage. Handlingsplanen vurderes regelmessig gjennom hele året.

./ Du finner «Plan for å sikre barn et godt psykososialt miljø i Hunstad Øst barnehage» som vedlegg nr 8.

4.8 Språk, kommunikasjon og matematikk

Barnehagen er en viktig arena for språkstimulering og grunnleggende matematikkforståelse. Et godt grunnlag i tidlig alder er en viktig forutsetning for videre lese- skrive- og matematikkopplæring i skolen. **Tidlig hjelp er god hjelp.**

Språkstimulerende tiltak gjennomføres hver dag i barnehagen. Bøker, fortellinger, rim og regler, sang og samtaler er en del av turen og hverdagen – både inne og ute.

Vi har fokus på matematiske begreper i hverdagen. De voksne er bevisste på egen bruk av matematiske begreper slik at de blir en del av hverdagspråket. Arbeidsmetoden er lekende og undersøkende arbeid med sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling. Barna skal oppmuntres til å stille spørsmål, resonnere, argumenter og søke løsninger, inne, ute og på tur.

4.9 Dagliglivet i barnehagen.

Barnehagedagen er full av lek og aktiviteter – inne, ute og på tur. Noen av aktivitetene velger barna selv ut fra lyst eller interesse, mens andre aktiviteter blir tilrettelagt av de voksne.

Barna velger seg tegning, perling, maling, Lego, dokker, biler, bøker, sang, musikk, sykling, klatring, lek i sandkassa osv.. Dagen er fylt med mange muligheter, og alle barna benytter seg av ulike kombinasjoner hver dag.

En stor del av dagen består av hverdagsaktiviteter som av/påkledning, måltid, toalett, bleieskift og rydding inne/ute. Barna oppmuntres til å hjelpe til og klare mest mulig selv – «æ kan». Disse aktivitetene gir rom til den ”gode samtalen”, omsorg og oppmerksomhet. Dette setter krav til voksne som omsorgspersoner, inspiratorer og veiledere (jfr. barnehagens pedagogiske grunnsyn).

Vi har en ukeplan som i størst mulig grad gir rom for lek og fri aktivitet.

./ Du finner ukeplanen som vedlegg nr. 1

4.10 De 7 fagområdene

Rammeplanen definerer 7 fagområder barnehagen skal jobbe med, og som barna i stor grad senere møter som fag i skolen:

1. Kommunikasjon, språk og tekst
2. Kropp, bevegelse, mat og helse
3. Kunst, kultur og kreativitet.
4. Natur, miljø og teknologi.
5. Antall, rom og form.
6. Etikk, religion og filosofi
7. Nærmiljø og samfunn.

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse.

Fagområdene skal ses i sammenheng, og er flettet inn i hverdagsaktivitetene, turene, leken, men også mer voksenstyrte aktiviteter som samlingsstunder. Vi har en plan som skal sikre sammenhengen mellom fagområdene, men også progresjonen i tilbudet til barna etter hvert som de blir eldre. Planen ivaretar både innholdet på turer og når barna er i barnehagen.

./ Du finner planen som omfatter arbeidet med Rammeplanens 7 fagområder som vedlegg nr. 4

4.11 Friluftsliv, utelek og uteaktiviteter.

Barnehagens driftsform og satsingsområde er friluftsliv, utelek og uteaktiviteter. Vi er ute hver dag i all slags vær, og uteaktivitetene er tilpasset barnas alder. Uteaktivitetene skal være

spennende og utfordrende, og gi barna gode muligheter og opplevelser for variert lek i all slags vær. Aktive, deltakende voksne er en forutsetning (jfr. barnehagens pedagogiske grunnsyn). De voksne skal være til stede for barna, fordelt rundt på hele utelekeklassen.

Materiell og utstyr skal være tilgjengelig for utebruk, og barna skal oppmuntres til å ta det i bruk. Vi håper dette skal motivere til lek som setter fantasi, samarbeid, glede og vennskap i sentrum. Virkemidlene er enkle som tau, pledd, utkledningstøy, dukker, dukkeservise, maling, Lego, vann, biler, osv..

4.11.1 Turgrupper

Barna i de tre eldste årsklassene har turdag to dager i uka. Hvert årstrinn har egen turgruppe med fast turdag hver uke: ”Vepsebolet” for 5-6 åringene, ”Maurtua” for 4-5 åringene, ”Hakkespettene” for 3-4 åringene og ”Småtassene” for 1-2 åringene.

Hver onsdag er turdag for alle barna. Turgruppene er aldersblandet fra 3 – 5 år. «Småtassene» er tilbake i barnehagen, og har hele barnehagen og lekeklassen for seg selv. De største av de små får en liten tur utenfor gjerdet, mens de minste har store nok utfordringer innenfor.

Turgruppene ”Småtassene”, ”Hakkespettene”, ”Maurtua” og ”Vepsebolet” følger

- ./ langtidsplanen for fagområdene (se vedlegg nr. 4) som beskriver innholdet, sammenhengen og progresjonen i turene etter hvert som barna blir eldre.

Mange barn går i barnehage fra de er 1 år gamle og til skolestart. Det stiller krav til langsiktig planlegging over flere år for å skape progresjon og kontinuitet i tilbudet barna får. Det skal være forskjell på aktivitets- og læringsutfordringene for små og store barn.

4.11.2 Lavvo-uker

Hver høst og hver vår gir vi tilbud om ”Lavvo-uker”. Barnehagedagen flyttes ut av huset og inn i lavvoen. Lavvoen blir satt opp i et spennende naturområde – ikke langt fra barnehagen. Muligheten for fine naturopplevelser er gode med tilgjengelighet til både vann (eks. Hunstadværa), skog og fjell (eks. Hunstadværa).

Lavvobarnehagens åpningstid følger normal åpningstid (kl.07.00 - 16.30). Barna må bringes til- og hentes ved lavvoen. De 2 eldste årsklassene er prioritert.

4.12 Miljøvern

Forebyggende miljøvern er en del av dagen vår. Barna motiveres til å ta vare på og verne om omgivelsene vi ferdes i. Turplassen ryddes, og søppel tas med tilbake til barnehagen. Grunnlaget for gode og positive holdninger etableres i ung alder. Det vi er glade i, tar vi vare på.

4.13 Struktur og ryddighet i det fysiske rom

Vi har fokus på miljøet inne og ute, og hvilken betydning struktur og ryddighet har for barnas trivsel, læring og utvikling. Det inkluderer alt av materialer, gjenstander, klær og skotøy i garderoben, verktøy, lyd, lys, farger, lukt og annet vi omgås.

Vi har systemer knyttet til leker, klær, skotøy og utstyr - antall, kategorisering, plassering og tilgjengelighet. Vi vurderer lekesoner og auditiv og visuell støy. Målet er å tilrettelegge for et rolig og harmonisk inne- og utemiljø som fremmer og ikke hemmer barnas kreativitet og evne til «å klare selv». Et oversiktlig miljø vil hjelpe spesielt ”barna som sliter” med å holde konsentrasjonen i lek og aktiviteter over tid.

4.14 Ergonomi og pedagogikk

Barnehageåret 2014-15 deltok vi i prosjektet «Ergonomi og pedagogikk». Prosjektet kombinerer pedagogikk (Barnehageloven) og ergonomi (Arbeidsmiljøloven). Kombinasjonen

styrker barnas utvikling og fremmer de ansattes helse, spesielt i forhold til muskel – og skjelettproblematikk. Dagen og miljøet legges til rette slik at barna gjør mest mulig selv (barns medvirkning), opplever mestring «jeg kan» som igjen gir de god selvfølelse. De voksne går fra å være servicearbeidere til å bli veiledere. Det er bra for barna som opplever mestring, og det er bra for de voksne som får mindre belastninger. Erfaringene fra prosjektet motiverer oss til å fortsette på samme måten, men også utvikle oss videre.

4.15 Årets rytme og faste tradisjoner.

Våre tradisjoner er etablerte gjennom mange års planlegging, gjennomføring og evaluering. Barna gleder seg, ser fram til og kjenner de igjen fra år til år. Tradisjoner er kultur, og i vår barnehage er de knyttet opp til årstider, høytider, uteliv og foreldresammenkomster.

MÅNED	DAG - DATO	TRADISJON
AUGUST		
SEPTEMBER	Onsdag 06.09.17 18. - 22.09.17 (Uke 38)	Foreldrekafe ute. Utebarnehage i lavvo
OKTOBER	02. - 06.10.17 (Uke 40) 23. - 27.10.17 (Uke 43)	Trafikksikkerhetsuke med ekstra fokus på enkel trafikkopplæring som regler for fotgjenger, refleks, bussvettregler, sikring i bil Internasjonal uke med FN - dagen 24. oktober . Vi markerer med samtaler, flagg, kart etc.. Fokus på nasjonaliteter som er representert i vår barnehage. I år er det Kroatia, Eritrea, England, Østerrike, Tsjekkia, Irak, Filippinene og Norge.
NOVEMBER		
DESEMBER	Hver mandag Onsdag 06.12.17 Tirsdag 12.12.17 Onsdag 13.12.17 Mandag 18.12.17	Adventsstund. Juleverksted Generalprøve Lucia Lucia-tog med foreldrekafe Nissefest.
JANUAR	Ca. 20.01.18	Solfest. Vi feirer at sola har kommet til Hunstad.
FEBRUAR	05. - 09.02.18 (uke 6) Onsdag 28.02.18	Samisk uke. Barna i barnehagen skal bli kjent med at samene er Norges urbefolkning. De skal få kjennskap til samiske fortellinger, sagn og andre deler av samisk kultur og hverdagsliv. Samefolkets dag er 6.februar , og samisk uke inkluderer markering av samefolkets dag. Karneval. Katta i sekken, sambamusikk, felles sangstund, pølse og brød.
MARS	Fredag 23.03.18	Påskelunch for barna (fredag før påske).
APRIL	16. – 27.04.18 (uke 16-17)	Brannvernuker
MAI	Onsdag 02.05.18 Onsdag 23.05.18	Opprydning i nærmiljøet før 17.mai. Foreldrekafe ute Vi tar gruppebilder av barn og personale på formiddagen
JUNI	04. - 08.06.18 (uke 23) Dato fastsettes på vårplanen for «Vepsebol	Utebarnehage i lavvo Avslutning for skolebegynnerne med togtur til Fauske.

5 OVERGANGER

5.1 Når barnet begynner i barnehagen

Det er en stor overgang for barnet å begynne i barnehagen. Samarbeidet med foreldrene er en forutsetning for at overgangen skal bli best mulig for barnet, men også for foreldrene. Vi har jobbet fram en plan for tilvenning av nye barn og voksne som legger til rette for at barnet får en trygg og god start i barnehagen.

./ Du finner planen som omfatter tilvenning av nye barn som vedlegg nr. 9

5.2 Overgang internt i barnehagen

Noen ganger må barn skifte avdeling ved nytt barnehageår. Vi velger å la overgangen gå samtidig med at vi slår sammen avdelinger om sommeren. Avdelingene er åpne for barna gjennom resten av året, og derfor kan barnet besøke «gammel» avdeling og personale når det har lyst til det. Barna er kjente med alle i personalgruppa, og overgangen til annen avdeling går erfaringsmessig smertefritt. Foreldrene får en oppstartsamtale ved behov.

5.3 Overgang mellom barnehage og skole

Barnehagen har rutiner for samarbeid mellom barnehage og skole i forbindelse med skolestart. Rutinen innbefatter bl.a.:

- Samtale barnehage – foreldre med tema skolestart.
- Kontakt mellom barnehage og skole for å gi nødvendig informasjon om barna slik at overgangen skal bli best mulig.
- Skolen inviterer til førskoledag og foreldremøte.

6 TRAFIKKSIKKERHET.

Vår barnehage er godkjent som «Trafikksikker barnehage» fra 2014. Kriteriene for godkjenning er utarbeidet av Trygg Trafikk, og har 3 temaer som barnehagen skal jobbe med: Trafikksikkerhet i barnehagen generelt, trafikkopplæring i barnehagen og samarbeid mellom barnehage og hjem.

Barnehagen gjennomfører en trafikksikkerhetsuke i begynnelsen av barnehageåret. Denne uka er plattformen for trafikksikkerhetsarbeidet gjennom året – ute, inne og på tur.

Trafikkopplæring i vår barnehage er bl.a. innarbeidet i planen som omfatter arbeidet med Rammeplanens 7 fagområder – fagområde nr. 6 "Nærmiljø og samfunn".

./ Du finner planen som omfatter arbeidet med Rammeplanens 7 fagområder som vedlegg nr. 4 og handlingsplanen for trafikksikker barnehage som vedlegg nr. 7.

7 BARN VI BEKYMRER OSS FOR – tidlige tiltak

Vi jobber systematisk i forhold til alle barn i barnehagen. Barnehagen har rutiner som sikrer at barn vi bekymrer oss for får tidlig hjelp - og at det handles i samarbeid med foreldrene.

7.1 TRAS (Tidlig Registrering Av Språk)

Barnehagen er en viktig arena for språkstimulering og grunnleggende matematikkforståelse. Et godt grunnlag i tidlig alder er en viktig forutsetning for videre lese – skrive – og matematikkopplæring i skolen. **Tidlig hjelp er god hjelp.**

Skjemaet som benyttes er et observasjonsskjema som fylles ut når vi er i tvil om barnets ståsted språklig og sosialt. I tillegg fyller vi det ut for alle skolebegynnerne. Skjemaet blir

gjennomgått med aktuelle foreldre på foreldresamtalene. Når barnet begynner på skolen, vil vi be foreldrene om tillatelse til at skolen få skjemaet.

7.2 Tiltaksplaner

Vi bruker tiltaksplaner som metode for å jobbe konkret og målrettet med enkeltbarn eller barnegruppa. Tiltaksplanen ligger i bunn for en intensiv målrettet arbeidsperiode med tydelige mål og gode tiltak. Tiltaksplanen evalueres etter hvert, og endres når det er nødvendig.

Vi bruker tiltaksplaner på små problemstillinger som kan løses allmennpedagogisk med hjelp av gode og bevisste voksne. Tiltakene er som oftest rettet mot en endring i voksnes adferd. Foreldrene blir alltid informert når deres barn er involvert i en tiltaksplan.

8 EVALUERING OG VURDERING.

Årlig foreldreundersøkelse.	Fra og med i år har Barnehagekontoret bestemt at barnehagene skal bruke foreldreundersøkelsen utarbeidet av Utdanningsdirektoratet for å måle foreldrenes fornøydhet i barnehagen. Foreldrene vil motta undersøkelsen digitalt i løpet av november måned. Her er informasjon om undersøkelsen: https://www.udir.no/tall-og-forskning/brukerundersokelser/foreldreundersokelsen-i-barnehage/ Undersøkelsen vil gi oss tilbakemelding om foreldrenes grad av fornøydhet, og om det er områder som krever endringer. Er grunnlag for videre planlegging og tiltak.
Årlig avdelingsevaluering	Avdelingspersonalet evaluerer barnehageåret med årsplanen som utgangspunkt. Vi vurderer innholdet i barnehagen ut fra prinsippet ”Hva er bra – og hva kunne vært gjort annerledes / bedre”. Evalueringen gis ut til foreldrene på avdelingen. Er grunnlag for videre planlegging og tiltak.
Evaluering av turgruppene.	Skriftlig evaluering av turgruppene hver vår. Går til foreldrene på den enkelte turgruppe. Er grunnlag for videre planer og tiltak i den enkelte turgruppe.
Evalueringer av tradisjonsaktivitetene	Personalet evaluerer alle tradisjonsaktiviteter som foreldrekafe, karneval, julemesse, nissefest etc.. Evalueringene er for internt bruk, og er grunnlag for ny planlegging av aktivitetene neste gang de gjennomføres.
Løpende evaluering / vurdering.	Fortløpende evaluering / vurdering av barnehagens innhold og metoder – både i forhold til barnegruppa og til enkeltbarnet gjennomføres i hht barnehagens møteplan. Det blir foretatt korrigeringer og endringer fortløpende ved behov.

Vi jobber med evalueringene, og vurderer hele tiden hva vi skal gjøre annerledes. Dette er et kontinuerlig arbeid gjennom hele året på planleggingsdager, avdelingsmøter og ledermøter.

9 FORELDRESAMARBEID.

Lov om barnehager § 1. Formål.

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling.»

9.1 Informasjon mellom hjem og barnehage - Dokumentasjon

- Årsplan som beskriver barnehagens innhold og metoder (se hjemmesida).
- ”Greit å vite for deg som har barn i Hunstad Øst barnehage”. Et hefte med praktisk informasjon om barnehagens rutiner og regler.

- Oppstartssamtale med foreldre til nye barn.
- Tilbud om foreldresamtaler hver høst. Ellers etter behov fra foreldrene eller barnehagen.
- Overgangssamtale ved overgang til annen barnehage eller skolestart.
- Informasjon i barnas garderobehyller, som oppslag, på hjemmesida og på e-post.
- Årsevaluering fra avdelingene.
- Halvårsplaner for turgruppene ”Hakkespetter”, ”Maurtua” og ”Vepsebolet”. Skriftlig årsevaluering – vår (også for ”Småtassene”).
- Dagrapport hvor barna med egne ord forteller hva de har gjort i løpet av dagen. De voksne skriver. Henger i alle barnegarderobene.
- Bruk av digitale fotoapparater. Vi tar bilder av aktiviteter i barnehagen, på turer og i forbindelse med tradisjonsaktivitetene. Bildene monteres på plansjer i garderobene og på avdelingene. Bruk av digitale bildeskjermer i barnegarderobene.
- Barnehagens hjemmeside med fokus på bilder, men også generell informasjon.
- Årlig foreldreevaluering.
- I tillegg kan den enkelte avdeling ha egne metoder for informasjon og synliggjøring.

9.1.1 Hjemmeside

Hjemmesiden har en egen ”foreldremappe” der foreldrene kan logge seg inn med brukernavn og passord. I ”foreldremappa” legger vi inn diverse informasjonen i tillegg til bilder av ulike aktiviteter. Adresse til hjemmesida er <http://hunstadostbarnehage.bodo.kommune.no>

9.2 Uformelt samarbeid

Metode	Kommentar
Foreldremøter	Første møtet avholdes i september hvert år.
Foreldresamtaler	Alle foreldre får tilbud om foreldresamtale hver høst. Er det spesielle ønsker og behov, kan tilbudet utvides. Temaer er bl.a. barnets utvikling, trivsel, eventuell gjennomgang av TRAS (Tidlig Registrering Av Språk) og barnesamtalene.
Telefonkontakt og e-post	For formidling av informasjon, beskjeder eller for å gjøre avtaler.
Daglig kontakt når barna kommer eller blir hentet.	Viktig at barnet føler seg velkommen og opplever at foreldre og personale har en hyggelig dialog. Formidling av korte beskjeder/ ev. informasjon fra begge parter. Beskjeder blir skrevet i beskjedebok som avdelingspersonalet kvitterer på som lest. Mange foreldre har ønske om daglig oppdatering om sitt barn. Ved ankomst og henting er det som oftest lite voksne på jobb. Vi ber om forståelse for at muligheten ikke alltid er til stede, men spør gjerne.
Samarbeidsmøte mellom foreldre, barnehage og ulike hjelpeinstanser	Gjelder barn med spesielle behov. Aktuelle samarbeidspartnere er PPT, BUP, helsestasjon, barnevern.
Foreldrekafe	Foreldrekafe er alltid UTE. Den gjennomføres 2 ganger i året. Lucia - tog i barnehagen med foreldrekafe.
Skriftlige planer og evalueringer	Nye foreldre får barnehagens årsplan og informasjonshefte i papirversjon. ”Gamle” foreldre får årsplanen digitalt på hjemmesida. Det blir informert om turgruppene gjennom halvårsplaner, hjemmesida og årsevaluering.

9.3 Formelt samarbeid

Jfr. Barnehageloven § 4 første ledd «For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.»

9.3.1 Foreldrerådet

Jfr. Barnehageloven § 4 andre ledd «Foreldrerådet består av foreldrene/de foresatte til alle barna og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.»

9.3.2 Samarbeidsutvalget

Jfr. Barnehageloven § 4 tredje ledd: «Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert.»

Årsplanen fastsettes av samarbeidsutvalget.

10 PLANLEGGINGS-DAGER

Barnehagen har 5 planleggingsdager i året. Barnehageåret 2017 – 18 er barnehagen stengt: **14.- 15.og 16.08.2017, 17.11.2017 og 03.04.2018.**

11 SAMARBEIDSUTVALGET

Valgt av og blant foreldrene på foreldremøte 27.09.2017, og av og blant personale på planleggingsdagen 14.08.2017.

Foreldrerepr.	Telefon. E-mail	Far/mor til	Avdeling
Endré Opdahl Larsen	90 98 90 47 endrolar@gmail.com	Leander	Tusenbeinet
Ida Grytvik	91 84 93 43 ida.grytvik@hotmail.com	Andrea	Trollstua
Vara: Lena Merethe Edvardsen	90 03 64 77 lena.merethe.edvardsen@dnb.no	Håkon	Marilhøna
Vara: Ellinor Kirkfjell	90 97 68 89 kirkfjell@gmail.no	Ingrid	Trollstua

Personalrepr.	Telefon. E-mail	Stilling	Avdeling
Johan Jakobsen	93 03 05 95 johan.jakobsen@bodo.kommune.no	Pedagogisk leder	Trollstua
Christian Ellingsen	95 10 99 42 christian.ellingsen@bodo.kommune.no	Assistent	Marilhøna
Vara: Rita Karlsen	93256908 rita.karlsen2@bodo.kommune.no	Pedagogisk leder	Tusenbeinet
Vara: Gro Vinje Johnsen	45253318 gro.vinje.johnsen@bodo.kommune.no	Assistent	Tusenb / Trollstua

Leder i samarb.utvalget	Endré Opdahl Larsen	Sekretær	Solveig Ruø
-------------------------	---------------------	----------	-------------